

Jūrų muziejuje slaugomi šeši ruoniukai

Nika Puteikienė, Viešųjų ryšių ir rinkodaros skyriaus vedėja

2016-04-15

Kiekvieno pavasario Lietuvos jūrų muziejaus Jūrų paukščių ir žinduolių skyriaus vedėjas Arūnas Grušas laukia su nerimu, nes nežino, kiek ruoniukų-pamestinukų „dovanos“ Baltija. Deja, jau kelintas pavasaris jūra itin dosni – ir šiemet muziejaus augintinių kolekcija pasipildė net šešiais varguoliais. Tai – Baltijos pilkųjų ruonių jaunikliai, bangų ir vėjų atplėšti nuo ką tik gretimose pakrantėse apsivaikavusių patelių ir priplakti prie ne itin svetingos mūsų pakrantės. Vos kelių savaitių ruonių mažyliai atgabenti į muziejų nuo kovo 21 dienos iki šio pirmadienio. Radimviečių geografija irgi plati: nuo molo Smiltynėje iki Monciškių. Visi ruoniukai, pasak Arūno Grušo, šiemet itin išsekę: dauguma jų patekdami į muziejų svėrė porą ar net trejetą kilogramų mažiau, nei ką tik pasaulį išvydęs jauniklis.

– Kad šiemet teks priglausti itin daug gyvūnėlių, mus įspėjo kolegos iš Estijos ir Rusijos, – pasakojo biologas. – Žiema vėl buvo itin šilta, jūra neužšalo ir ruonės buvo priverstos vaikuotis ne ant ledo, o pakrantėje. O krantas jūrų žinduoliams pavojingas – čia ir laukiniai gyvūnai, ir žmonės su šunimis vaikšto. Todėl išgąsdinti ruoniukai atsiduria vandeny, o jūros srovės ir vėjai juos atneša iki mūsų.

Lietuvos pakrantėje ruoniai vaikų neveda ir patys nuolat čia negyvena. Artimiausios jų kolonijos įsikūrusios Rygos, Botnijos, Gdansko įlankose.

Prasidėjus ruoniukų „sezonui“ Arūnas Grušas pamiršta ramų miegą ir praktiškai apsigyvena muziejuje. Pagrindiniu jo rūpesčiu tampa balansuojančių ant gyvybės ir mirties ribos gyvūnėlių sveikata. Kiekvieną prižiūrimą gyvūną Arūnas apdovanoja išskirtiniu vardu. Anksčiau jis laikėsi tradicijos suteikti ruoniukui vardą pagal radimo vietą, tačiau itin daugėjant gyvūnų, šios minties atsisakė. Todėl šiemetinių vardai itin smagūs: pirmoji ruoniukė, šiemet patekusi į muziejų, gavo Dovanėlės vardą.

– Siautė pavasarinės audros jūroje, o aš vis kartoju, kad jos atneš mums dovanėlę, – nežiūrint nuovargio šypsosi Arūnas.

O Velykų šventės į muziejų atneša savų tradicijų – jau kelinti metai bent vienas rastinukas būtent tomis dienomis patenka į globėjų rankas. Taip šiemet atsirado Velykė. Ir Velykė, ir Dovanėlė jau sustiprėjusios, priaugusios svorio ir iš improvizuotos laboratorijos administracijos pastate perkeltos į muziejaus karantino baseiną. O vadinamojoje laboratorijoje dvi vonias dalijasi keturi nauji ruoniukai: Karklius, Blizgutė, Popkė ir Šmikė. Karklius buvo rastas ties Karklės kaimu. O kitoms trims ruoniukėms smagius vardus pasiūlė Klaipėdos vaikų lopšelio-darželio „Bitutė“ auklėtiniai.

– Vardai tikrai tiko, – šypsosi Arūnas Grušas. – Kai išmaudau Blizgutę, jos kailis tiesiog tviska. O Popkė, atvežta iš Monciškių pakrantės, yra labai aktyvi, valgi, energinga, visą laiką ieškodama maisto nori ką nors čiulpti, kaip vaikas, ieškantis čiulptuko (popkės).

Silpniausias iš ruoniukų yra Karklius. Visa užpakalinė šio gyvūno dalis sužalota, sudraskyta laukinių gyvūnų ar šunų. Jam, kaip ir kitiems gyvūnams, skirti antibiotikai, tačiau pūlinė infekcija lengvai nepasiduoda.

Arūnas Grušas gali papasakoti daugiau nei pusę šimto išgelbėtų Baltijos pilkųjų ruoniukų istorijų. Tiek jų per 25 metus buvo gydyta ir slaugyta. Didžioji dalis jų grįžo atgal į Baltiją. Tie ruoniukai, kurie dėl patirtų sužalojimų nebegalėjo grįžti į laisvę, buvo padovanoti užsienio šalių zoologijos sodams.

Ruoniukais Jūrų muziejui padeda rūpinti Aplinkos ministerija. Kasmet ji Baltijos pilkųjų ruonių gydymui ir priežiūrai skiria apie 7000 eurų.

Baltijos pilkieji ruoniai (*Halichoerus grypus macrorhynchus*) – reta, nykstanti rūšis, įrašyta į Lietuvos, Latvijos, Estijos, Suomijos, Švedijos, Rusijos Raudonąsias knygas. Šie ruoniai Baltijos jūroje gyvena jau 10 000 metų.

Alfonso Mažūno nuotr.

